

Zápis ze semináře o finančním hospodaření obcí konaného na Ministerstvu vnitra dne 2. září 2008

Přítomni: Ing. Marie Kostruhová, ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
Mgr. Petr Prokop, vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
Ing. Irma Zlatohlávková, odbor kontrola Ministerstva financí
Ing. Rudolf Kotrba, odbor financování územních rozpočtů Ministerstva financí
Ing. Antonín Tomeček, odbor kontrola Ministerstva financí
zástupci odboru dozoru a kontroly veřejné správy, odboru legislativy a koordinace předpisů a odboru rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě Ministerstva vnitra
zástupci Ministerstva financí
zástupci Krajského úřadu Jihočeského, Jihomoravského, Karlovarského, Královohradeckého, Libereckého, Moravskoslezského, Olomouckého, Pardubického, Plzeňského, Středočeského, Ústeckého, Zlínského kraje, Krajského úřadu kraje Vysočina, Magistrátu hlavního města Prahy
zástupci Svazu měst a obcí České republiky a Sdružení místních samospráv České republiky

1. Úvodní slovo

Ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra Ing. Marie Kostruhová přivítala přítomné a seznámila s programem tohoto semináře. Na odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra (dále jen „ODK“) se stále častěji obraceni zástupci veřejné správy s dotazy ohledně finančního hospodaření obcí, a proto se ODK rozhodl ve spolupráci s Ministerstvem financí, v jehož převážné kompetenci tato problematika je, uspořádat tento seminář. Paní ředitelka přítomným představila zástupce Ministerstva financí Ing. Rudolfa Kotrbu, Ing. Irmu Zlatohlávkovou a Ing. Antonína Tomečka, kteří vystoupí se svými referáty. Za ODK představila vedoucího oddělení metodiky a koordinace dozoru Mgr. Petra Prokopa a zástupkyni oddělení kontroly JUDr. Sabinu Tauskovou a předala slovo Ing. Kotrbovi.

2. O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů – zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (Ing. Kotrba)

Ing. Kotrba informoval, že v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „PSP“) je v současné době vládní návrh novely zákona č. 250/2000 Sb.; pokud tato novela projde PSP ČR, mohla by nabýt účinnosti 1.1. nebo 1.3.2009. Ve svém referátu se zaměřil na navrhované změny zákona v této novele.

Zákon č. 250/2000 Sb. v části I vymezuje, kdo se jím řídí a za jakých podmínek – jedná se o územní samosprávné celky (dále jen „ÚSC“), hospodaření dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“), zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí. Části II a III se řídí také regionální rady regionů soudržnosti (dále jen „RR“) vyjma ustanovení o zřizování a zakládání dalších právnických osob, v novele je patrná snaha o usnadnění pro tyto RR (v původním zákoně č. 250/2000 Sb. to pro tyto RR není zrovna šťastně formulováno).

Zákon ukládá povinnost pro ÚSC, DSO a RR sestavit rozpočtový výhled, jeho náležitosti (má být sestaven na 2-5 let dopředu), má obsahovat přehled o budoucích příjmech a výdajích, závazcích, povinnost sestavit a odsouhlasit orgánem obce – zákon neupravuje orgán, který to má udělat, lze však dovodit, že by to mělo schvalovat zastupitelstvo obce (dále jen „ZO“).

Obec musí mít schválený rozpočet – schvaluje ZO, zákon definuje jeho možnou podobu (může být přebytkový, i schodkový – zde je ale povinnost popsat schodek v návrhu rozpočtu

a zdroj financování – vlastními (př. přebytek hospodaření minulých let, je třeba to doložit stavem fondů, bankovních účtů) či cizími zdroji (př. smluvně zabezpečená půjčka, úvěr, emise komunálních dluhopisů, návratná finanční výpomoc)

Tvorba a používání peněžních fondů

- účelově určené
- neúčelově určené

Počet není určen, ZO musí schválit tvorbu fondu a stanovit zdroje a způsoby užití peněz z tohoto peněžního fondu, hospodaření se řídí zákonem č. 250/2000 Sb.. Nejčastěji jsou tvořeny fondy rezerv a rozvoje, sociální, atd. Zákon nestanoví jejich počet ani nevymezuje účely. Pokud si například poskytovatel dotace vymíní vytvoření fondu pro poskytnuté prostředky – obec tento zřídí (např. fond rozvoje bydlení, peníze za účelem odstraňování škod po povodních).

Úroky na peněžních fondech, zvláštních bankovních účtech a jejich použití – úroky na bankovních účtech patří vlastníkovému bankovnímu účtu, stejně jako náklady na vedení

bankovního účtu. Poskytovatel dotace si ale může vymínit, aby se úroky použily pro stejný účel jako poskytnuté dotace.

Další peněžní operace

- na účtech cizích prostředků – nesledují se příjmy a výdaje, nerozpočtují se, jen se sledují náklady a výnosy (např. výplata mezd za prosinec – převod na depozitní účet je výdajem),
- na účtech sdružených prostředků (DSO),
- podnikatelská činnost obce (sleduje se zvlášť), na konci roku je třeba tuto činnost uzavřít a podat zprávu ZO a zahrnout do závěrečného účtu. Návrh novely – výsledek se promítne do rozpočtu v momentě, kdy je tento znám (čili většinou až v následujícím roce, protože výsledek bývá znám až v lednu následujícího roku).

Příjmy a výdaje obce – zákon neobsahuje taxativní výčet (na rozdíl od zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech). V návrhu novely - vložit slovo „zejména“ (Příjmy rozpočtu obce tvoří zejména.....; Výdaje rozpočtu obce tvoří zejména.....); u výdajů omezení – jednoznačně vymežit, které úkony či operace jsou vyhrazeny ZO a které radě obce (dále jen „RO“).

III. část zákona – rozpočtový proces

Rozpočet obce se sestavuje na základě rozpočtu státu a krajů, může mít obec schválen rozpočet dřív než kraj či stát? Ano, ale tento rozpočet má jistou vypovídací schopnost (nezná konkrétní částky, které dostane od státu a kraje). Po schválení rozpočtu státu se tento rozpočtovým opatřením upraví na jednotlivé částky.

Návrh rozpočtu – vhodným způsobem zveřejnit po dobu minimálně 15 dnů před jednáním, aby občané mohli připomínkovat – v návrhu novely - vložit slova vhodným způsobem a ve *vhodném rozsahu na úřední desce a v elektronické podobě*.

Problém u RR – v návrhu novely – zveřejnění návrhu rozpočtu RR *vhodným způsobem* zveřejnit (RR nemají úřední desky).

Návrh rozpočtu – dle rozpočtové skladby, ale zákon neupravuje rozsah (míra podrobnosti je na místních podmínkách). Když nebude návrh rozpočtu schválen k 1.1. – nastává rozpočtové provizorium (ZO si musí navrhnout a schválit pravidla), usnesením, při schvalování rozpočtu – operace provedené při provizoriu zapracovat do rozpočtu (stát – hospodaří dle schváleného rozpočtu k minulému roku při provizoriu).

Po schválení – rozpočet rozepsat do položek a paragrafů, které bude obec používat.

Hospodaření podle rozpočtu – změna schváleného rozpočtu – rozpočtovým opatřením, schvaluje ZO, může některá opatření delegovat na RO, zákon definuje kdy je povinnost rozpočtového opatření; musí se vést evidence rozpočtových opatření podle jejich časového průběhu, obec má dále povinnost provádět pravidelnou, úplnou

a systematickou kontrolu svého hospodaření i zřízených a založených právnických osob – dle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě.

Pojem systematicčnost – ze zákona o finanční kontrole; Pravidelnost finančních kontrol – chápána různě, problémy v praxi s pojmem úplný, problém se založenými právnickými osobami, kdy nelze aplikovat zákon o finanční kontrole – v novele zákona č. 250/2000 Sb., je proto návrh, aby byla umožněna kontrola dle zákona o finanční kontrole.

Návrh novely – kontrola zřízených právnických osob – dle zákona o finanční kontrole
- kontrola založených právnických osob (s.r.o, a.s.) – dle vlastního navrženého kontrolního systému.

Závěrečný účet – zákon stanoví, co má být jeho obsahem (plnění příjmů a výdajů podle schváleného rozpočtu, hospodaření s peněžními fondy, peněžní operace na účtu cizích či sdružených prostředků, údaje o podnikatelské činnosti, informace musí být takové, aby se dalo zhodnotit hospodaření také zřízených a založených právnických osob – stačí základní informace o poskytnutých peněžních prostředcích, závazcích vůči organizaci; finanční vypořádání s třetími osobami – přehled přijatých dotací, darů, atd., informace, zda byl splněn účel a zda vyčerpali vše či něco vrátili, přehled o penězích, které dostali i těch, které poskytli; zpráva o výsledku přezkoumání za uplynulý kalendářní rok).

Minimálně 15 dnů zveřejnit na úřední desce před projednáním ZO (termín, dle zákona o obcích, pro projednání je do 30.dubna). V návrhu novely - vložit slova – zveřejnit vhodným způsobem *a ve vhodném rozsahu*. Pokud byl např. závěrečný účet zveřejněn na úřední desce v dubnu a ZO ho schvalovalo v červnu – je to v pořádku, zákon stanoví povinnost zveřejnění nejméně 15 dnů před projednáním, čili může viset například i padesát dní.

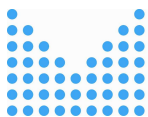
ZO musí závěrečný účet projednat a odsouhlasit s výhradami či bez výhrad (pokud byly výhrady u přezkumu hospodaření – mělo by být odsouhlaseno s výhradami) – návrh novely

- ZO nemůže schválit závěrečný účet bez výhrad, když byly zjištěny nedostatky (existuje ovšem stanovisko Ministerstva vnitra, dle kterého nelze volený orgán v hlasování omezit – ustanovení tedy zřejmě zůstane v současném znění).

Porušení rozpočtové kázně

Trojí:

- se státními penězi (porušení rozpočtové kázně, podmínky čerpání dotací) – toto řeší vždy územní finanční orgány,
- s penězi ÚSC – př. příjemce použil peníze obce jiným způsobem – peníze se musí vrátit, právo vymáhat i penále, řízení o vrácení peněz – obec musí postupovat sama bez finančního úřadu, může použít zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků),
- nesplnění povinností daných zákonem č. 250/2000 Sb. – možno udělit pokutu až do výše 1 milionu korun (obcím ukládá krajský úřad, odvolacím orgánem je Ministerstvo financí).

V návrhu novely je přeformulovat celý § 22 zákona č. 250/2000 Sb., + vymezení, kdo rozhoduje o odvodech za porušení rozpočtové kázně a také promíjení odvodů (obecní úřad, krajský úřad v přenesené působnosti – bylo by nutné novelizovat zákon o obcích a zákon o krajích). Dříve docházelo spíše k promíjení sankcí. + vymezení, která porušení povinností budou správním deliktem – řešit se pak budou podle správního řádu.

Hospodaření organizací založených (a.s., s.r.o., o.p.s.) a zřízených (organizační složky, příspěvkové organizace, školské příspěvkové organizace, veřejné neziskové organizace – ve zdravotnictví) obcí.

Nejdůležitější - příspěvkové organizace; jsou právnickými osobami, zpravidla nevytváří zisk, hospodaří s finančními prostředky získanými od zřizovatele nebo vlastní činností. ZO musí vydat zřizovací listinu, která obsahuje základní podmínky fungování (vymezit hlavní náplň činnosti, může i doplňkovou – která ovšem nesmí ohrožovat hlavní činnost, je-li ztrátová, narušuje, vymezit majetek příspěvkové organizace a majetková práva – problém v zákoně – dnes mají příspěvkové organizace 4 druhy majetku:

- svěřený do správy k hospodářskému využití dle zřizovací listiny, vlastníkem je i nadále obec, ale v účetnictví je u příspěvkové organizace, která ho účetně odepisuje
- výpůjčka – smlouva o výpůjčce (tj. bezplatně) – nikdo tento majetek neodepisuje
- pronájem – od třetí osoby či od zřizovatele (za úplatu, ze strany zřizovatele nelogické)
- vlastní majetek příspěvkové organizace – získaný např. děděním či darem

Problémy jsou v oddělené evidenci a v názoru na oprávnění mít vlastní majetek. Důvod pro novelu – příspěvková organizace nabývá majetek do vlastnictví zřizovatele, může nabýt

i vlastní – dle zákona a dle zřizovatele, který o tom rozhodne a schválí to; podrobnější definice porušení rozpočtové kázně vůči zřizovateli a princip sdružování fondu kulturních

a sociálních potřeb u více příspěvkových organizací – návrh na zrušení tohoto principu, návrh zákazu ručení příspěvkové organizace za 3. osoby včetně svého zřizovatele, návrh zákazu, aby příspěvková organizace mohla zřizovat či zakládat další příspěvkové organizace, příspěvková organizace nesmí mít majetkovou účast u právnické osoby založené za účelem podnikání.

Hospodaření SO

- právnická osoba, zřizovatelská smlouva, většinou vložený majetek, zřizovací smlouva určuje, jak se rozdělí majetek po zrušení svazku.

D I S K U Z E

2.1. Dotaz ohledně kontroly ze strany finančních úřadů. Existuje pro tyto nějaká metodika kontroly? Proč existuje rozdíl v přístupu finančního úřadu a např. stavebního úřadu? (paní Kypetová, Svaz měst a obcí ČR).

Odpověď: Metodika kontroly je v zákoně č. 218/2000 Sb., který stanoví, že poskytovatel musí stanovit podmínky čerpání dotace. Finanční úřady si nedělají každý, co chce, Ing. Kotrba si netroufne na tuto otázku odpovědět, na to jsou speciální kontrolní útvary – doporučil paní Kypetové vznést konkrétní metodický dotaz na Ministerstvo financí. Samotný proces je pak stanoven v zákonu č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků.

Postup finanční úřad x stavební úřad – finanční úřady hodnotí čerpání peněz, stavební úřad hodnotí proces.

2.2. Dotaz k novele zákona – Tazateli se zdá být nešťastné, pokud má kontrola založených právnických osob probíhat dle vlastního předpisu, co když ÚSC nebudou tyto právnické osoby kontrolovat vůbec? (p. Meliš, vedoucí oddělení kontroly obcí a analyz Krajského úřadu Královéhradeckého kraje).

Odpověď – Ing. Kotrba – zákon stanoví povinnost kontroly, bližší vymezení ovšem není (např. četnost kontrol, neprošlo to do návrhu novely, režim si má stanovit každý sám).

Ing. Zlatohlávková – tento proces není u konce, je to v PSP, bylo by prospěšné ovlivnit proces prostřednictvím poslanců.

2.3. ZO přijme opatření, na základě výsledků přezkumu hospodaření, ale závěrečný účet obce schválen bez výhrad. Je to porušení zákona č. 250/2000 Sb.?

Odpověď – Ing. Kotrba – Není.

Ing. Zlatohlávková – Zákon to tak opravdu nestanoví, i když by to mělo být s výhradami. Ale při přezkoumání v následujícím roce jestliže se zjistí, že opatření nepřijali, jedná se o porušení § 13 odst. 1b zákona č. 420/2004 Sb., podle něho obec musí přijmout opatření k nedostatkům zjištěným při přezkoumání hospodaření za uplynulý rok. Jinak nebyly splněny podmínky a je možné postupovat dle § 22 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb.

Na konec svého vystoupení zodpovídal Ing. Kotrba část dotazů z předloženého seznamu. *(Otázky i odpovědi jsou uvedeny na konci tohoto zápisu.)*

Mgr. Prokop poděkoval Ing. Kotrbovi za referát a za dotazy a odpovědi a předal slovo Ing. Zlatohlávkové.

3. O přezkoumávání hospodaření ÚSC – DSO a dalších územních celků podle – zákona č. 420/2004 Sb. (Ing. Zlatohlávková)

Zákon č. 420/2004 Sb., upravuje přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků, městských částí hl. m. Prahy, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti, pro jejichž další označení zavedl legislativní zkratku „územní celek“.

Na úvod Ing. Zlatohlávková informovala, že v dalším bude pro značení všech citovaných subjektů používat zkratku „územní celek“ a zaměří se na některé vybrané otázky a na problematiku přezkoumávání, která není mnohdy jednoznačně chápána. Jsou to zejména :

Otázka účelu přezkoumávání

Hospodaření všech územních celků se za každý rok uzavírá závěrečným účtem, a to podle pravidel daných zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Mezi tato pravidla patří důležitá povinnost uložená všem územním celkům (v § 17 odst. 4 citovaného zákona) dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok. Povinnost dát si přezkoumat své hospodaření je dána právě zákonem č. 250/2000 Sb., a od něhož se celé přezkoumávání odvíjí.

Zpráva o výsledku tohoto přezkoumání je podle ustanovení § 17 odst. 5 uvedeného zákona součástí závěrečného účtu (tedy i návrhu závěrečného účtu) při jeho projednávání v orgánech územního celku. Zákon č. 250/2000 Sb. dává tak po legislativní stránce pevný základ pro zabezpečení každoroční kontroly hospodaření celé územní samosprávy a dalších územních subjektů ještě před projednáním jejich závěrečných účtů, a to v takovém časovém sledu, aby vyjádření, jímž se projednání závěrečných účtů uzavírá, mohlo vycházet především z poznatků obsažených ve zprávách o výsledku přezkoumání hospodaření.

Proces kontroly hospodaření a projednávání závěrečných účtů územních celků v našem státě je systémově zcela zabezpečen a naplňuje se tak účel daný zákonem č. 250/2000 Sb.

Důvody přijetí zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí a doprovodného zákona č.421/2004 Sb.

Před přijetím zákona č. 420/2004 Sb., upravovala kontrolu hospodaření územních celků vyhláška č. 41/2002 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí a vyhláška č. 67/2003 Sb., která novelizovala vyhlášku č. 41/2002 Sb.

Tyto vyhlášky sice určovaly pravidla pro přezkoumání hospodaření, ale soustředily se pouze na kontrolu hospodaření s rozpočtovými prostředky (nikoliv na kontrolu hospodaření

a nakládání s majetkem) a měly prozatímní charakter. Jejich prozatímnost byla dána tím, že podle Čl. 101 Ústavy České republiky „může stát zasahovat do činnosti územních samosprávných celků jen způsobem stanoveným zákonem,“ a tedy nikoliv vyhláškou. Nejenom z důvodů nastolení ústavního pořádku v této věci byly vyhlášky zrušeny

a nahrazeny zákonem č. 420/2004 Sb., ale také v důsledku silného tlaku ze strany EK v souladu s mezinárodně uznávanými kontrolními standardy, podle nichž kontrola hospodaření veřejnoprávních korporací (jimiž jsou územní celky), které hospodaří s veřejnými prostředky přísluší státu, jehož jménem ji vykonává některý státní orgán, a to podle mezinárodně uznávaných kontrolních standardů.

Doprovodným zákonem č. 421/2004 Sb. bylo třeba sjednat nápravu závažných nedostatků našeho právního řádu v oblasti kontroly, odstraňující z právních předpisů ustanovení neslučitelné s principy obecně uznávanými pro nezávislé přezkoumávání hospodaření veřejnoprávních korporací (mezi něž patří především obce a kraje), podle kterých

- 1) kontrolovaný subjekt si nevybírá svého kontrolora
- 2) kontrolovaný subjekt nestanoví odměnu kontrolorovi za vykonanou kontrolu.

Pokud nejsou splněny tyto podmínky jde o kontrolory nebo auditory ekonomicky závislé na kontrolovaném subjektu a nejedná se tedy o kontrolu nezávislou.

Možnost obcí zadat přezkoumávání auditorovi, (jehož si vybere a zaplatí), která v zákoně zůstala, nebyla EU schválena, ale je pouze u těchto územních celků tolerována, což nepřipadalo vůbec v úvahu u vyšších územních celků, jimiž jsou kraje.

Rozdíly mezi přezkoumáváním hospodaření podle zákona č. 420/2004 Sb. a vykonáváním finanční kontroly veřejnosprávní podle zákona č. 320/2001 Sb.

- Cílem přezkoumání je dát podklad pro řádné projednání závěrečných účtů, a to na základě kontroly hospodaření příslušného kalendářního roku.

Naproti tomu cíl finanční kontroly je proměnný a stanovuje se zpravidla pro jednotlivé kontrolní akce.

- Kontrolovaným obdobím při přezkoumávání hospodaření je zásadně uplynulý kalendářní rok, za nějž se sestavuje závěrečný účet.
Naproti tomu u finanční kontroly to může být různě dlouhý časový úsek časově vymezený v průběhu posledních až 10 let. Není omezen na určitý daný rok.
- Přezkoumání hospodaření je definitivně ukončeno projednáním ZÚ (jehož zpráva o výsledku přezkoumání je jeho součástí) v zastupitelstvu územního celku.
Naproti tomu ukončení veřejnosprávní kontroly vykonávané na místě je upraveno § 15 zákona č. 320/2001 Sb., a to dvěma způsoby.
- Výstupem z přezkoumání jsou zápisy z dílčích přezkoumání a zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření.
Naproti tomu výstupem z veřejnosprávní kontroly je protokol ve smyslu § 15 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.
- Termíny a lhůty jednotlivých úkonů jsou stanoveny v zákoně č. 420/2004 Sb., a to tak, aby byla dodržena lhůta pro projednání závěrečného účtu zastupitelstvem územního celku do 30. června následujícího roku jak ukládá zákon č. 128/2000 Sb., zákon č. 129/2000 Sb. a zákon č. 131/2000 Sb.. Pro dodržení tohoto termínu při zachování lhůt stanovených v zákoně č. 420/2004 Sb. je třeba ukončit přezkoumání hospodaření na místě do 15. dubna následujícího roku.
Termíny a lhůty některých úkonů u finanční kontroly jsou stanoveny v zák. č. 552/1991 Sb., aniž jsou vázány na ustanovení zákonů dalších. Lhůta pro ukončení na místě se stanovuje na základě rozhodnutí kontrolního orgánu.
Předmět přezkoumání je stanoven pevně v § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 420/2004 Sb.
Naproti tomu se při výkonu finanční kontroly předmět stanovuje na základě výsledku analýzy rizik a dalších podnětů.

Specifické zvláštnosti zákona č. 420/2004 Sb.

- Zákon zavádí dílčí přezkoumání, které umožňuje územním celkům napravit chyby a nedostatky zjištěné při dílčím přezkoumání operativně v průběhu roku a tím přispívá ke zvýšení úrovně řízení územních celků a ke snížení počtu chyb a nedostatků uváděných ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření.
- Poskytuje možnost pro přezkoumávající orgány rozložit si rozsah kontroly na několik fází v průběhu roku a tak celý kontrolní proces zefektivnit natolik, aby krajské úřady zvládly přezkoumání obcí a DS s počtem funkčních míst převedených jim ze zrušených okresních úřadů.
- Stanovuje lhůtu do 30. června pro požádání přezkoumávající orgán přezkoumání hospodaření jakož i pro oznámení, že přezkoumání bylo zadáno auditorům a lhůtu do 31. ledna následujícího roku jako nejzazší možnost pro toto oznámení..

- V § 6 a 7 jsou upravena pravidla přezkoumání (procesní pravidla) naprosto shodně s evropskými kontrolními standardy, kde vedle práv a povinností kontrolorů jsou přesně vymezena práva a povinnosti územních celků.
- Ustanovení § 8 umožňuje v zájmu odborného posouzení věci přibrat k přezkoumání další osoby, například znalce nebo jiné odborné experty, označené zde jako „osoby přibrané“ nikoliv jen přizvané (jako má zákon č. 320/2001 Sb.).
- Osoby povinné ve smyslu § 9 jsou dodavatelé zboží, prací nebo služeb, které jsou povinny poskytnout při přezkoumání součinnost.
- Ustanovení § 10 upravuje náležitosti Zprávy o výsledku přezkoumání a její obsah. Problémy nejčastěji vznikají okolo „závěrů zprávy“ podle odst. 3 tohoto §, které obsahují klasifikaci zjištěných chyb a nedostatků a), b), c) která byla převzata v minulých vyhláškách. Chyby a nedostatky zjištěné při dílčích přezkoumání, které byly v průběhu přezkoumání napraveny se v závěru zprávy již nevypisují. Pouze se uvádí, že kromě zjištěných chyb a nedostatků, které byly v průběhu přezkoumání napraveny, „nebyly zjištěny žádné další chyby a nedostatky“ nebo „byly zjištěny následující chyby a nedostatky ...“ (pokud byla zjištěny další chyby a nedostatky, nebo kdy k dříve zjištěným chybám a nedostatkům nebyla přijata opatření k nápravě). Povinnou náležitostí zprávy je také upozornění na případná rizika, která vyplývají ze zjištění podle odstavce 2 písm. b) a mohou mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti. Podíl pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podíl zastaveného majetku se vypočítává podle algoritmu, který byl zveřejněn ve „Zprávách Ministerstva financí ČR pro finanční orgány obcí a krajů v čísle 1/2007. Povinnou přílohou zprávy je i stanovisko vypracované územním celkem podle § 7 odst. 1 písm. f), pokud bylo příslušnému kontrolorovi doručeno. V § 11 se stanovuje povinnost projednat zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření jmenovitě se starostou, s primátorem statutárního města, s primátorem hl. m. Prahy, u kraje s hejtmanem u DSO s osobou určenou stanovami DSO a u Regionální rady regionu soudržnosti s jejím předsedou a předat jim její stejnopis.

Způsob projednání závěrečného účtu spolu se zprávou o kontrole hospodaření podle zákona č. 250/2000 Sb.

Návrh závěrečného účtu spolu se zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu obce, kraje nebo v příslušném orgánu dalších územních celků (dále jen „zastupitelstvo“) podle § 17 odst. 6.

Projednání ZÚ se podle § 17 odst. 7 uzavírá v zastupitelstvu vyjádřením:

- a) souhlasem s celoročním hospodařením, a to bez výhrad (pokud byly všechny zjištěné chyby a nedostatky napraveny, nebo nebyly zjištěny žádné chyby a nedostatky)
- b) souhlasu s výhradami napravení zjištěných konkrétních chyb a nedostatků.

Pokud zastupitelstvo nepostupovalo podle tohoto ustanovení a nebyla ani jiným způsobem přijata opatření k nápravě nelze sice proti zastupitelstvu (jakožto samosprávnému orgánu) v dané chvíli vyvodit důsledky, ale nepřijetí opatření k nápravě zjištěných chyb se stává předmětem přezkoumání v následujícím období.

Povinnost přijmout a plnit opatření k nápravě

Podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. b) zákona č.420/2004 Sb. je územní celek povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření zpracované přezkoumávajícím orgánem nebo auditorem a podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu, a to nejpozději do 15 dnů po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech územního celku.

Pokud při kontrole plnění opatření vykonané ve smyslu § 13 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb., nebo při následujícím dílčím přezkoumání kontrolor zjistí že územní celek nepřijal opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání anebo neodstranil je, dochází ke zjištění nedostatků podle § 10 odst. 3 písmeno c) bodu. 5. zákona č. 420/2004 Sb.. a lze navíc územnímu celku za nepřijatá opatření uložit pořádkovou pokutu podle § 14 písm. f) zákona č. 420/2004 Sb., až do výše 50.000,- Kč.

Výkon dozoru nad přezkoumáním hospodaření

Podle § 20 zákona č. 420/2004 Sb. přezkoumání podléhá doзору státu v případě, že jej vykonal krajský úřad, nebo magistrát hl. m. Prahy nebo auditor, tedy v případě, že je vykonal jiný než státní subjekt. Dozor nad přezkoumáním přísluší MF.

Tedy povinnost vykonávat dozor nad přezkoumáním je jednoznačně uložena MF. Na základě organizačních opatření přijatých v letošním roce za účelem vytvoření podmínek pro plnění povinností příslušejících MF na tomto úseku státní správy bylo umožněno přistoupit k sestavení Plánu dozorové činnosti na období 2. pololetí roku 2008, které je obdobím ověřovacím. Do tohoto plánu pro uvedené období bylo zahrnuto uskutečnění dozorů nad přezkoumáním hospodaření několika městských částí hl. m. Prahy a vybraných obcí ze všech krajů ČR. Výběr byl zaměřen na přezkoumání hospodaření vykonané auditory vzhledem k tomu, že správnost tohoto výkonu auditorů nelze jinými řídicími mechanismy MF postihnout, přičemž toto ministerstvo nese odpovědnost za zjištění správnosti přezkoumání v celém rozsahu.

Mgr. Prokop poděkoval Ing. Zlatohlávkové za přednášku a předal slovo Ing. Tomečkovi.

4. Výsledky přezkoumání ÚSC za rok 2007 (Ing. Tomeček)

Objem přezkoumávaného majetku

Kraje, obce, dobrovolné SO a RR získaly do rozpočtu příjmy ve výši 371,5 mld. Kč.

Objem veřejného majetku – více než 1 bil. Kč.

Přezkoumání hospodaření přísluší Ministerstvu financí na základě § 4 zákona č. 2/1969 Sb. Přezkoumání hospodaření je vyžadováno v § 17 zákona č. 250/2000 Sb., dále zákony

č. 128/2000 Sb. (§ 42), 129/2000 Sb. (§ 20), 131/2000 Sb. (§ 38), 248/2000 Sb. (§ 16a).

Zopakoval proces při přezkoumání hospodaření. Finanční kontrola je naprosto něco jiného než přezkoumání hospodaření ÚSC. Přezkoumání je záležitost jednoho roku. Končí 15. dubna následujícího roku. Projedná se do 30. června.

Kdo přezkoumá u jednotlivých ÚSC a DSO:

- obce a DSO – krajské úřady, auditor či auditorská společnost
- hlavní město Praha – Ministerstvo financí, auditor či auditorská společnost
- krajský úřad – Ministerstvo financí
- RR – Ministerstvo financí

Za přezkoumání všech ÚSC a DSO odpovídá MF. V přenesené působnosti vykonávají u obcí a DSO krajské úřady. Výsledkem přezkoumání je podat komplexní obraz o hospodaření ÚSC.

Ministerstvo financí – sekce 04 – Auditní, finančně analytická a kontraktační, odbor 17 - Kontrola, odd. 173 - Přezkoumávání hospodaření ÚSC.

Historie přezkoumávání, které provedlo MF od působnosti zákona v roce 2004

2004 – náběhové období – od 1. srpna 2004 do 30. června 2005. V přechodném období přezkoumáno 5 krajů.

2005 – 13 krajů včetně hlavního města Prahy

2006 – 13 krajů mimo hlavního města Prahy, zahájeno přezkoumání 8 RR

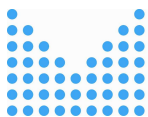
2007 – 13 krajů, 8 RR

Dnes MF přezkoumává 13 krajů a 7 RR (Pražská RR v roce 2007 ukončila činnost).

Kontroloři oddělení 173 MF provedli v roce 2007 celkem 57 kontrolních akcí. Byla snaha dělat 3 dílčí přezkoumání. Pro tuto činnost má oddělení 8 kontrolorů, ze zákona je dána možnost přibraných osob – 2007 bylo 14 přibraných osob a 11 kontrolorů pracovníků finančních ředitelství.

Chyby - chyby a nedostatky závažného charakteru nebyly u krajů a RR za rok 2007 zjištěny,

- chyby a nedostatky méně závažného charakteru - 53 u krajů 18 u RR

- upozornění na možná rizika – 4 u krajů a 1 u RR

V průběhu dílčích přezkoumání v roce 2007 bylo napraveno 34 chyb (jednalo se zejména o chyby v oblasti účetnictví a pohledávek a závazků), v 15 případech se jednalo o chyby a nedostatky, které trvají nebo bylo přijato systémové opatření (systémová opatření přijata zejména v oblasti veřejných zakázek), ve 4 případech se jednalo o chyby a nedostatky, k nimž nebylo možné přijmout opatření k nápravě. (Celkem tedy 57 chyb a nedostatků v roce 2007).

Lze konstatovat, že chyb postupem doby ubývá, pokud srovnáme roky 2006 a 2007 u krajů i RR (u krajů v roce 2006 celkem 63 chyb, nedostatků a rizik, v roce 2007 celkem 57; RR výrazně, ale RR v roce 2006 začínaly; v roce 2006 zjištěno celkem 48 chyb, nedostatků a rizik, v roce 2007 celkem 19).

Zaměstnanci krajských úřadů provádějící přezkoumání obcí a DSO

Z bývalých okresních úřadů bylo na krajské úřady převedeno celkem 310 pracovníků k provádění přezkoumání ÚSC. K 30. červnu 2008 se tento počet snížil na 197 pracovníků. Vyjma Jihomoravského kraje, všechny kraje snížily stav.

V roce 2007 pracovníci krajských úřadů přezkoumali 5 429 obcí a 541 DSO. Auditóři či auditorské společnosti pak přezkoumali 814 obcí a 254 DSO.

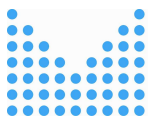
Vývoj počtu přezkoumání u obcí:

	2004	2005	2006	2007
Krajský úřad (Magistrát HMP)	5520	5474	5492	5464
- Počet dílčích	2003	3245	3777	3682
- Počet jednorázových	3517	2229	1715	1782
Auditor	71	826	806	836

Poměr mezi přezkoumáním, které provádí kontrolóři KÚ a auditóři se v podstatě nemění (vynecháme-li rok 2004, který byl náběhový). U dílčích přezkoumání je patrný posun, obce i pod 800 obyvatel, kde ze zákona mohlo být provedeno pouze jednorázové přezkoumání žádaly o provedení dílčí přezkoumání.

Počty přezkoumání u DSO:

	2004	2005	2006	2007
Krajský úřad (Magistrát HMP)	462	495	556	541
- Počet dílčích	459	491	553	493
- Počet jednorázových	3	4	3	48
Auditor	277	283	258	255

Výsledky přezkoumání kontrolory KÚ a MHMP u obcí, MČ a DSO (počet zjištěných chyb). Z následného přehledu je patrné, že ubývá samosprávných celků, kde byly zjištěny závažné nedostatky, zatímco počet samosprávných celků, kde nedostatky nebyly zjištěny se zvyšuje.

	a)	b)	c)
2004	2450	1425	2107
2005	3145	1590	1234
2006	3069	1356	1580
2007	3693	1000	1312

- a) – nebyly zjištěny chyby a nedostatky
- b) – byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost nedostatků uvedených pod písmenem c)
- c) – byly zjištěny nedostatky, spočívající v porušení rozpočtové kázně, nebo v neúplnosti, nesprávnosti nebo neprůkaznosti vedení účetnictví, nebo v pozměňování záznamů, nebo dokladů v rozporu se zvláštními právními předpisy v porušení povinností nebo překročení působnosti územního celku stanovených zvláštními právními předpisy, nebo v neodstranění nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející roky, nebo v nevytvoření podmínek pro přezkoumání podle § 7 odst. 2, znemožňující splnit požadavky stanovené v § 2 a 3.

Na konec svého vystoupení zodpovídal Ing. Tomeček část dotazů z předloženého seznamu.

Posléze bylo slovo předáno opět Ministerstvu vnitra. JUDr. Tausková a Mgr. Prokop odpověděli na zbývající část dotazů ze seznamu s tím, že dotazy týkající se odměňování budou odpovězeny odborem rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě Ministerstva vnitra.

5. Závěr

Mgr. Prokop se na závěr dotázal, jsou-li ještě nějaké dotazy k semináři. Nebyly. Proto poděkoval přítomným a kolegům z Ministerstva financí. Problematika finančního hospodaření je komplikovaná a není vždy jednoznačná informovanost, veřejností je velmi citlivě vnímána. Na závěr Mgr. Prokop zopakoval, že odpověď na všech 51 dotazů, které byly soustředěny před konáním semináře bude součástí zápisu, který bude mimo jiné zveřejněn na stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra na adrese www.mvcr.cz/odk.

Seminář byl ukončen v 14:30 hod.

Dotazy k semináři finanční hospodaření obcí

1. Otázka: Auditor z krajského úřadu ukončil audit obce. Výsledkem auditu je závěr, ve kterém je upozorněno na „neprůhlednost a neprůkaznost hospodaření obce“. Výsledek auditu byl projednán zastupitelstvem obce, avšak nebylo přijato žádné opatření k zajištění nápravy.

Kdo je kompetentní zajistit nápravu zjištěného stavu, pokud zastupitelstvu obce daný stav nevadí a auditor z krajského úřadu pouze vyzývá k nápravě?

Odpověď: MF První věta zřejmě měla znít, že kontrolor z krajského úřadu ukončil přezkoumání hospodaření obce.

Problematicke přijetí a plnění opatření k nápravě chyb a nedostatků je v zákonu č. 420/2004 Sb. věnováno především ustanovení § 13. To však jako povinnost územního celku řeší pouze věcnou stránku věci, tzn. povinnost přijmout opatření k nápravě na základě zjištění uvedených v zápisu z dílčího přezkoumání hospodaření nebo ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření, a to včetně uvedení lhůt pro podání příslušné informace přezkoumávajícímu orgánu či zprávy o plnění přijatých opatření. Současně řeší i oprávnění přezkoumávajícího orgánu (tzn. krajského úřadu, resp. Magistrátu hlavního města Prahy) kontrolovat plnění přijatých opatření.

Vymezení orgánu územního celku, který je příslušný k přijetí opatření k nápravě musí korespondovat se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Ve smyslu ustanovení § 102 odst. 1 tohoto zákona má rada obce připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečovat plnění jím přijatých opatření. Z toho vyplývá, že opatření k nápravě chyb a nedostatků by mělo schvalovat zastupitelstvo obce s tím, že jejich plnění by měla realizovat rada obce. Obdobný závěr vyplývá i z ustanovení § 17 zákona 250/2000 Sb.

I v případě, že by se jednalo o chyby a nedostatky zjištěné v rámci dílčího přezkoumání hospodaření, je orgánem obce příslušným k přijetí příslušných opatření zastupitelstvo obce.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. f) zákona č. 420/2004 Sb. lze územnímu celku, který nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření (příp. v zápisu z dílčího přezkoumání) uložit pořádkovou pokutu do výše 50 tis. Kč.

K dané problematice lze rovněž podotknout, že opatření k nápravě nedostatků přijímá

i v případě dílčího přezkoumání zastupitelstvo obce stejně jako v případě závěrečného účtu a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 43 zákona o obcích).

POZN: JEDNÁ SE ROVNĚŽ O ODPOVĚĎ NA OTÁZKU č. 4 a č. 19.

2. **Otázka:** Při odstranění chyb a nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání hospodaření může být závěrečné hodnocení uvedeno podle § 10 odst. 3 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb., tj. - nebyly zjištěny chyby a nedostatky?

Odpověď MF: Pokud byly zjištěny chyby a nedostatky, musí to ve zprávě zaznít. V tomto případě by měl závěr znít v tom smyslu, že byly zjištěny chyby a nedostatky, které však byly v průběhu přezkoumání hospodaření napraveny.

3. **Otázka:** Pokud má obec z přezkoumání hospodaření závěr dle § 10 odst. 3 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb., (tj. byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost nedostatků uvedených pod písmenem c)) a nedostatky v průběhu přezkoumání byly odstraněny, jak bude znít schválení závěrečného účtu obce zastupitelstvem: A) bez výhrad nebo B) s výhradou?

Odpověď: S výhradou, přičemž je nutné definovat, o jakou výhradu se jedná.

4. **Otázka:** Kdo je v případě zjištěných nedostatků oprávněn přijímat (schvalovat) nápravná opatření dle § 13 zákona č. 420/2004 Sb., - zastupitelstvo obce, rada obce nebo obecní úřad?

Odpověď MF: Zastupitelstvo obce, v případě, že by šlo pouze o zápis, tak ten orgán, který má rozhodovací kompetenci.

Viz odpověď na otázku č. 1

5. **Otázka:** Může kontrolor pověřený řízením přezkoumání zohlednit zjištěný nedostatek v poměru např. k výši rozpočtu, k výši stálých aktiv, počtu zkontrolovaných dokladů (např. neprovedená rozpočtová změna u dotací ve výši 1 % z celkových přijatých dotací, nebo špatně zaúčtovaný majetek ve výši 5 % stálých aktiv atd.)?

Odpověď MF: Ne. Zákon 420/2004 Sb. s žádnou takovou možností nepočítá. Rozhodující je existence či neexistence chyby či nedostatku a nikoliv její „váha“ nebo „rozsah“.

6. **Otázka:** Je v nějakém právním předpise stanovena povinnost oznámit příslušným orgánům, že došlo k porušení rozpočtové kázně, a to např.:
za porušení rozpočtové kázně v oblasti hospodaření s finančními prostředky státu, obce nebo dobrovolného svazku obcí?
nesplnění povinnosti stanovené zákonem č. 250/2000 Sb.:
jejich nedodržení se považuje za porušení rozpočtové kázně a blíže je definuje ustanovení § 22 odst. 3 tohoto zákona, jde o porušení rozpočtové kázně i v případě, když Zpráva o přezkoumání hospodaření bude se závěrem, „že byly zjištěny chyby a nedostatky stanovené v § 10 odst. 3 písm. b), a c) zákona č. 420/2004 Sb.“, ale zastupitelstvo obce uzavře projednání závěrečného účtu vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením „bez výhrad“; i když zastupitelstvo obce by mělo projednávání závěrečného účtu obce uzavřít souhlasem s výhradami? Současně by mělo přijmout opatření potřebná k

nápravě zjištěných chyb a nedostatků a vyvodit závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily územnímu samosprávnému celku škodu.

Odpověď MF: Povinnost oznámit není, maximálně možnost podnětu.

7. Otázka: Povinnou náležitostí závěru zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření je výpočet ukazatelů podle § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb.,

tj. „uvedení podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku“. Je někde zveřejněn „návod“ na způsob propočtu těchto ukazatelů?

Odpověď MF: Zpráva Ministerstva financí č. 1/2007

8. Otázka: Podle § 17 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku a svazku obcí. Podle odst. 6 téhož ustanovení „návrh“ závěrečného účtu územního samosprávného celku musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku. Připomínky k závěrečnému účtu mohou občané uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva.

Je-li zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření součástí závěrečného účtu určeného k projednání podle § 43 zákona o obcích v orgánu obce, zveřejňuje se spolu s návrhem závěrečného účtu ve smyslu ust. § 17 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů?

Mohou-li mít občané k návrhu závěrečného účtu připomínky, mohou je mít i ke zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření? A jak se s nimi orgán obce vypořádává?

Odpověď MF: Zpráva o výsledku přezkoumání je součástí závěrečného účtu. Občané tedy mohou mít připomínky také ke zprávě, ZO se jimi musí zabývat při schvalování závěrečného účtu.

9. Otázka: Který orgán obce je kompetentní ke schválení zřízení věcného břemene (např. uložení vodovodního řádu, sítí telekomunikačních sítí apod.)?

Odpověď MV: Neboť se nejedná o zákonem o obcích vyhrazenou působnost zastupitelstva obce (§ 84, 85 zákona o obcích), je orgánem kompetentním ke schválení zřízení věcného břemene rada obce (§ 102 odst.3 zákona o obcích), pokud si zastupitelstvo obce tuto pravomoc nevyhradí do své působnosti (§ 84 odst. 4 zákona o obcích).

10. Otázka: Který orgán schvaluje přijetí dotace obcí?

Odpověď MV: V případě schválení přijetí dotace je stejně jako v předchozím případě kompetentním orgánem rada obce (§ 102 odst. 3 zákona o obcích), neboť se nejedná o zákonem o obcích vyhrazenou působnost zastupitelstva obce

(§ 84, 85 zákona o obcích), pokud si zastupitelstvo obce tuto pravomoc nevyhradilo do své působnosti (§ 84 odst. 4 zákona o obcích).

11. Otázka: Při auditu musí obec při kontrole majetku obce předložit výpis z katastru nemovitostí datovaný k 31.12. každého roku. Do roku 2006 byly výpisy z katastru nemovitostí vydávány pro obec zdarma. Nyní katastrální úřad požaduje zaplacení za požadované výpisy s odůvodněním, že výpisy z katastru nemovitostí jako doklad pro účetnictví není výkon přenesené působnosti, ale výkon samostatné působnosti a musí být proto zpoplatněn. Navíc katastrální úřad namítá, že aktuální výpisy si může obec stáhnout přímo z internetu. Ovšem výpisy stažené z internetu zase nepřipustí audit, protože to nejsou ověřené originály.

Je tedy nutné předkládat při auditu zpoplatněný výpis potvrzený katastrálním úřadem, nebo stačí si stáhnout údaje z internetu?

Odpověď MF: Zákon č. 344/1992 Sb., paragraf 22 odst. 5 – katastrální úřad by to měl i nadále poskytovat ÚSC k výkonu jejich působnosti bezúplatně (není stanoveno, že by se rozlišovala samostatná a přenesená působnost).

Auditorovi nemusí stačit výpis stažený z internetu. Měl by dostat doklad, který je věrohodný.

12. Otázka: Ve zprávách krajských úřadů (výjimečně i auditorů) o provedených kontrolách hospodaření obcí za uplynulý rok jsou v seznamu přezkoumávaných materiálů a dalších písemností často uváděny i obecně závazné vyhlášky obcí (především OZV o místních poplatcích), dále usnesení zastupitelstva stanovující výše odměn neuvolněným členům zastupitelstev, apod.

Nezasahuje tímto krajský úřad (popř. auditor) u OZV do výlučné kontrolní a dozorové pravomoci Ministerstva vnitra a v 2. případě do pravomoci Státního úřadu inspekce práce, popř. v jakém rozsahu auditor může v této oblasti kontrolu provádět a co především zde přezkoumávat nelze?

Odpověď MF a MV: Pokud se týče samotné skutečnosti, že krajský úřad (popř. auditor) uvede v seznamu přezkoumaných materiálů i některé obecně závazné vyhlášky (především obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích popř. vyhlášky stanovující koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí), nejedná se z pohledu MF o zásah do dozorové pravomoci Ministerstva vnitra. Krajské úřady (popř. auditoři) přirozeně nejsou oprávněny přezkoumávat soulad obecně závazných vyhlášek se zákonem, což je skutečně výlučnou kompetencí Ministerstva vnitra. Dle názoru Ministerstva vnitra to však nebrání tomu, aby takové obecně závazné vyhlášky plnily při přezkoumání hospodaření informativní funkci o příjmech obce ve smyslu zjištění údajů, např. o tom, jaké místní poplatky a v jaké výši obec vybírá.

Je nutné si totiž uvědomit, že předmětem přezkoumání hospodaření je kromě jiného také zhodnocení plnění příjmů a výdajů rozpočtu (§ 2 odst. 1 písm. a) zákona

č. 420/2004 Sb.) a soulad hospodaření s finančními prostředky s rozpočtem (§ 3 písm. b) téhož zákona). Uplatňování obou uvedených kategorií, tzn. obecně závazná vyhláška obcí o místních poplatcích a usnesení zastupitelstva přitom přímo souvisí s problematikou plnění rozpočtu obce. Cílem při vlastním přezkoumání hospodaření však není posouzení obsahu obecně závazné vyhlášky (přísluší Ministerstvu vnitra), resp. usnesení zastupitelstva obce (pokud není v rozporu se zákonem), nýbrž to, jakým způsobem příslušné příjmové a výdajové tituly (vč. např. nakládání s pohledávkami – nezaplacené místní poplatky) těmto dokumentům odpovídají a je podle nich konáno.

13. Otázka: Dle ustanovení § 11 a § 17 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), musí být návrh rozpočtu i návrh závěrečného účtu územního samosprávného celku vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním

v zastupitelstvu územního samosprávného celku.

V jakém rozsahu má být návrh rozpočtu i závěrečného účtu obce zveřejňován na úřední desce obecního úřadu? Má být zveřejněn v celém rozsahu tak, jak se rozpočet zpracovává a v průběhu roku je čerpání v účetnictví vedeno a sledováno, tj. v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou - od skupin, do oddílů, pododdílů až na nejnižší paragrafy) nebo jen dle názvu a náplně rozpočtové skladby tj. dle položek, nebo stačí jen výtah hlavních plánovaných a skutečných příjmů a výdajů rozpočtů obcí včetně uvedení celkových objemů příjmů a výdajů v příslušném kalendářním roce?

V kterém výše uváděném případě je zveřejnění možno auditorem klasifikovat jako nedostatečné splnění zákonných povinností nebo přímo jako porušení rozpočtové kázně (§ 22 zákona)?

Odpověď MF: Stačí výtah hlavních plánovaných příjmů a výdajů a uvést odkaz, kde mohou občané nalézt celý návrh rozpočtu, či celý návrh závěrečného účtu. Nesplnění je klasifikováno jako nezveřejnění.

14. Otázka: V jakém rozsahu mohou obce upravovat problematiku nakládání s majetkem obce vlastními interními předpisy, lze vnitřní předpis o nakládání s majetkem obce vydat jako obecně závaznou vyhlášku?

Odpověď MV: Způsob a rozsah úpravy vnitřních záležitostí obce prostřednictvím vlastních interních předpisů je, přirozeně za předpokladu jejich souladu s platnými právními předpisy, na zvážení obce. Obec si tak může svým předpisem upravit i problematiku nakládání s majetkem obce. Takový předpis je přitom možné vydat i ve formě obecně závazné vyhlášky, a to s ohledem na ustanovení čl. 104 odst. 3 Ústavy, dle kterého zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Dispozice s majetkem obce přitom náleží do oblasti samostatné působnosti obce. Podstatná je v této souvislosti rovněž ta skutečnost, že při stanovení pravidel pro nakládání

s majetkem obce neukládá obec přímo povinnosti třetím osobám, ale *de facto* stanoví určitá omezení sama sobě.

15. Otázka: Jaká je, vzhledem k postavení a úloze kontrolního výboru a jeho vymezení v zákoně o obcích, jeho působnost a oprávnění při přezkumu nakládání s majetkem obcí?

Odpověď MV: V souladu s § 119 odst. 3 zákona o obcích není kontrolnímu výboru zastupitelstva obce zákonem svěřena žádná působnost ani oprávnění při přezkumu nakládání s majetkem obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

Finanční výbor zastupitelstva obce v souladu s § 119 odst. 2 písm. a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru, který provedl kontrolu, a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala. Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

V souladu s § 14 odst. 6 zákona č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona, ve znění pozdějších předpisů zprávu auditora projedná auditor nebo auditorská společnost se starostou a dále s finančním výborem zastupitelstva obce.

16. Otázka: Může kontrolor požadovat na obci předložení „vnitřních“ pravidel pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a v případě jejich neexistence vytýkat obci tuto skutečnost jako nedostatek?

Odpověď MF: Ne, toto jí nemůže vytýkat jako nedostatek. Tato povinnost totiž není žádným právním předpisem, tzn. ani zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, stanovena.

17. Otázka: Jaké je postavení a působnost finančního a kontrolního výboru v systému finanční kontroly výborů - v návaznosti na příslušné předpisy o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a problematiku finanční kontroly při naplňování požadavků zákona?

Odpověď MV: **Viz odpověď u otázky č. 15**

18. Otázka: Jaké jsou možné sankce a postihy za porušení povinností při správě majetku obce, tj. za porušení povinností při hospodaření s majetkem obce?

Odpověď MF a MV: Sankce a postihy za porušení povinností při správě majetku obce (při hospodaření s majetkem obce):

1. Neplatnost právního úkonu – v případě nesplnění postupu dle § 39 zákona o obcích.

2. Naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 50 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupku proti majetku se dopustí ten, kdo:

a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí,

b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,

c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

Za přestupek lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

3. Naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 255 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů. (Kdo jinému způsobí škodu nikoli malou (§ 89 odst. 11 trestního zákona („tr.z.“) – minimálně 25.000,- Kč) tím,

že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem. Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženu povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo b) způsobí-li takovým činem značnou škodu (§ 89 odst. 11 tr.z. – minimálně 500.000,- Kč). Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu (§ 89 odst. 11 tr. z. – minimálně 5.000.000,- Kč.).

Naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 255a zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů. (Kdo z vědomé nedbalosti (§ 5 tr. z.) jinému způsobí značnou škodu (§ 89 odst. 11 tr.z. – minimálně 500.000,- Kč) tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem. Odnětím svobody až na tři roky bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženu povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu (§ 89 odst. 11 tr. z. – minimálně 5.000.000,- Kč.)

4. Pokuta za porušení rozpočtové kázně dle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, lze uložit pokutu do výše 1 mil. Kč.

5. V rámci přezkoumání hospodaření obce dle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, je možno uložit obci pořádkovou pokutu (až do výše 50.000,- Kč) v souladu s § 14 písm.

f) pokud obec nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření, případně v zápise z dílčího přezkoumání, anebo o tom nepodá písemnou informaci příslušnému

přezkoumávajícímu orgánu, a to nejpozději do 15 dnů po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech územního celku [§ 13 odst. 1 písm. b)],
g) neuvede v informacích podle § 13 odst. 1 lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření k nápravě chyb a nedostatků (§ 13 odst. 2),
h) nezašle příslušnému přezkoumávajícímu orgánu ve lhůtě uvedené podle § 13 odst. 2 písemnou zprávu o plnění přijatých opatření územním celkem podle § 13 odst. 1.

- 19. Otázka:** Územní celek je povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených v zápisu z dílčího přezkoumání, a to bezodkladně poté, co byl s nimi seznámen podle § 6 odst. 3 písm. j) cit. zákona, a podat o tom informaci, včetně informace o jejich splnění, přezkoumávajícímu orgánu při konečném přezkoumání. Jaký orgán územního celku by měl přijímat opatření k nápravě?

Odpověď MF: Opatření k nápravě nedostatků přijímá i v případě dílčího přezkoumání zastupitelstvo obce stejně jako v případě závěrečného účtu a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 43 zákona o obcích).

- 20. Otázka:** Kdo bude příslušný k rozhodování o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu o uložení pokuty za porušení povinnosti dát si přezkoumat hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

Odpověď MF: Ministerstvo financí

- 21. Otázka:** Může obec, která má méně než 5000 obyvatel (nově zvolený starosta) požádat o mimořádné přezkoumání hospodaření obce v průběhu roku? (tento požadavek se objevuje po obměně části ZO, nebo když je zvolen nový starosta a má pochybnosti, jak obec hospodařila se svěřenými prostředky a majetkem).

Odpověď MF: Možnost obce, bez ohledu na její velikosti, požádat krajský úřad o přezkoumání hospodaření v průběhu roku není v zákoně o obcích ani v zákoně o krajích upravena. Jinak je tomu v zákoně 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, který ve svém § 38 odst. 6 tuto možnost dává, a to takto: „Hlavní město Praha nebo městská část mohou v průběhu kalendářního roku požádat o provedení mimořádného přezkoumání svého hospodaření podle stejných zásad jako v odstavci 1“. Toto nerovné postavení ve věci přezkoumání mezi městskými částmi hlavního města Prahy a hlavním městem Prahou, jakožto obcí na jedné straně a ostatními obcemi na straně druhé lze napravit pouze novelou zákona o obcích. I když právo požádat o přezkoumání hospodaření nevyplývá pro obce přímo ze zákona, tato možnost není žádným předpisem vyloučena a je záležitostí dohody obce s krajským úřadem. Vzhledem k tomu, že přezkoumání se týká vždy hospodaření běžného rozpočtového roku až do jeho uzavření závěrečným účtem, nelze žádat o kontrolu hospodaření za léta uplynulá v rámci přezkoumání hospodaření podle zákona č. 420/2004 Sb., neboť to je ukončeno a uzavřeno projednáním

příslušného závěrečného účtu obce. Takovéto časové vymezení období příslušného rozpočtového roku nemá např. zákon 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ani zákon č. 128/2000 Sb., ve věci kontroly výkonu samostatné a přenesené působnosti upravené v jeho hlavě VII. a je možno podle jejich ustanovení vykonávat kontrolu za řadu let zpětně.

- 22. Otázka:** Při zahájení přezkoumání hospodaření obce je zjištěno, že obecní pozemek byl již fakticky prodán, ale v časové prodlevě nebyl ještě proveden zápis do katastru nemovitostí. Obci bylo toto vytknuto. Je toto pochybení obce při vedení účetnictví, když obec již inkasovala za prodej, ale formálně je stále vlastníkem pozemku?

Odpověď MF: Účtuje se v den podání návrhu na vklad do katastru nemovitostí, protože podle ČÚS č. 501 platí – citace: „Při převodu vlastnictví k nemovitostem, které podléhají vkladu do katastru nemovitostí, se za okamžik uskutečnění účetního případu považuje den doručení návrhu na vklad katastrálnímu úřadu.“ Pokud tedy byl dodržen tento postup, nebylo co vytknout. Je totiž nutné si uvědomit, že zápisy do katastru nemovitostí se sice dějí se zpožděním, ale s účinností ke dni podání návrhu na vklad.

- 23. Otázka:** Podle ust. § 39 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, se při úplatném převodu majetku cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Odchylna musí být zdůvodněna. Je nutné tuto zásadu aplikovat jak pro prodej obecního majetku, tak i nákup majetku do vlastnictví obce. Zda je nutné či doporučené vyžadovat při zjišťování takovéto ceny znalecký posudek (příslušné ustanovení zákona přímo zjištění ceny znaleckým posudkem neukládá) či postačí jiný způsob „objektivního“ stanovení ceny např. stanovisko realitní kanceláře, vyjádření příslušného odboru obecního či městského úřadu apod. Zda lze nedodržení této zásady, tj. nedostatečně věrohodné zdůvodnění ceny obvyklé zákonným způsobem sankcionovat? (v přístupu některých obcí k řešení daného problému jsou v praxi zjišťovány značné rozdíly).

Odpověď MV: Ustanovení § 39 zákona o obcích upravuje výlučně převody majetku z vlastnictví obce do vlastnictví třetích osob a nikoli nabývání majetku do vlastnictví obce; na nabývání vlastnictví obcí se toto ustanovení nevztahuje. Obec by měla při svém hospodaření respektovat principy uvedené v § 38 zákona o obcích. Tuto problematiku dále upravují zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Kontrola hospodaření obcí po stránce finanční je mimo působnost dozoru a kontroly MV, je svěřena Krajským úřadům a MF.

K odpovědi na otázku na možnost sankcionování nedodržení povinnosti zdůvodnit odchylku od ceny obvyklé (tato povinnost platí pouze pro případy, kdy je sjednána cena nižší než obvyklá) při úplatném převodu majetku je třeba

rozlišovat dva případy.

Pokud se jedná o případ, kdy byl majetek obce již prodán za cenu nižší než je cena obvyklá, tzn. pokud již byla uzavřena smlouva, je postup dle § 124 a násl. zákona o obcích (dozor) pojmově vyloučen, a to z důvodu, že učiněný právní úkon (např. uzavřenou smlouvu) nelze považovat za „usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti podle § 124 obecního zřízení“. Jedná se zde o soukromoprávní úkon, který je z dozoru Ministerstva vnitra vyloučen i s ohledem na ustanovení § 124 odst. 6 obecního zřízení. Pokud se týče samotného usnesení orgánu obce (např. usnesení zastupitelstva o prodeji), je třeba zdůraznit, že v rámci dozoru je možné pouze pozastavit výkon tohoto usnesení. Pokud již tedy byla uzavřena smlouva, usnesení již bylo vykonáno a pozastavit jeho výkon tudíž nelze. V tomto případě je však možné uvažovat o neplatnosti takového úkonu (smlouvy) s ohledem na § 39 občanského zákoníku, dle kterého je *neplatný právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům*.

V případě, že usnesení orgánu obce dosud vykonáno nebylo, je třeba přihlédnout k tomu, že zákon o obcích nespojuje takovéto pochybení se sankcí neplatnosti takového usnesení. Samotné znění usnesení, kde je pouze uvedena cena a není zdůvodněna odchylka od ceny obvyklé rovněž nelze bez dalšího označit za nezákonné.

- 24. Otázka:** Jak dlouho lze nechat „otevřenou“ nedokončenou investici? Např. na účtu 042 má obec několik let zaúčtovanou projektovou dokumentaci na výstavbu komunikace a křižovatky. Z důvodu nedostatku finančních prostředků nebyly práce započaty a nikdo není schopen říci, zda se projekt bude někdy realizovat. Jak dlouho může být tato PD vedena jako nedokončená investice? Je nutno ji odúčtovat na vrub výdajů a kdy? Stavební, ani územní rozhodnutí vydáno nebylo. Jak postupovat v případě, že by bylo vydáno územní nebo stavební rozhodnutí ve kterých je uvedena platnost např. 2 roky a práce nebyly započaty nebo byly přerušeny?

Odpověď MF: Pokud se týká „nedokončené investice“, resp. nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku, který nebude dokončen a nebude uveden do stavu způsobilého k užívání (viz. § 8 odst. 12 vyhlášky č. 505/2002 Sb.) je rozhodnutí o jeho:

- a) nedokončení,
- b) neuvedení do stavu způsobilého k užívání,
- c) „vedení“ resp. „době“ (např. kolik účetních období) zaúčtování na syntetickém účtu 0422,
- d) zaúčtování na vrub účtu 410 – Materiální náklady (snížení aktiv resp. rozhodnutí o tzv. „zmařené investici“ viz. bod 5.19. Českého účetního standardu č. 512)

plně v pravomoci účetní jednotky, v tomto případě obce.

Právní předpisy v oblasti účetnictví neupravují a neomezuji „dobu“ zaúčtování

nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku na syntetickém účtu 042 v účetnictví účetních jednotek.

MF považuje za nutné upozornit, že kromě jiných povinností stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) je v ustanovení § 8 odst. 2 stanoveno, že účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům, ani neobchází jejich účel. Proto je nutné, zejména v případech, které nejsou upraveny (řešeny) právními předpisy v oblasti účetnictví, vycházet ze znění dotčených právních předpisů.

Povinnosti podle ustanovení § 8 odst. 2 zákon a o účetnictví je nutno také naplňovat v souvislosti s požadavkem ustanovení § 7 odst. 1 zákona o účetnictví, tj. účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

25. Otázka: V jakém termínu je obec či dobrovolný svazek obcí povinen požádat o přezkoumání svého hospodaření?

Odpověď MF: Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 420/2004 Sb. jsou obce

a dobrovolné svazky obcí oprávněny do 30. června každého kalendářního roku příslušný krajský úřad (v hlavním městě Praze městské části Magistrát hlavního města Prahy) požádat o přezkoumání svého hospodaření nebo mu v témže termínu oznámit, že se rozhodly zadat přezkoumání svého hospodaření auditorovi nebo auditorské společnosti.

Pokud se rozhodnou zadat přezkoumání svého hospodaření auditorovi (auditorské společnosti), jsou podle ustanovení § 4 odst. 7 a 8 povinny:

- s ním uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí auditorské služby,
- do 31. ledna následujícího roku tuto skutečnost oznámit krajskému úřadu (magistrátu hlavního města Prahy).

Pokud nejsou výše uvedené povinnosti splněny, oznámí tuto skutečnost krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) do 28. února následujícího roku zastupitelstvu obce nebo příslušnému orgánu dobrovolného svazku obcí a přezkoumání hospodaření sám vykoná.

26. Otázka: Může být poskytnuta dotace obci na úhradu nákladů účtovaných auditorem za provedení přezkoumání hospodaření?

Odpověď MF: Ano, může (např. krajským úřadem).

27. Otázka: Jaké výhody a nevýhody má přezkum hospodaření obce prováděný auditorem a jaké výhody a nevýhody má přezkum prováděný krajskými úřady?

Odpověď MF: Pokud vyjdeme ze skutečnosti, že by měl být obsah přezkoumání hospodaření a použítá hlediska podle ustanovení § 2 a § 3 zákona č. 420/2004 Sb. totožný bez ohledu na to, zda přezkoumání hospodaření vykonal krajský

úřad (Magistrát hlavního města Prahy) nebo auditor (auditorská společnost), lze rozdíly pozorovat zejména v těchto aspektech:

- jednorázová přezkoumání může krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) vykonat pouze ve stanovených případech (obce s počtem obyvatel pod 800 osob + neexistence hospodářské činnosti), zatímco auditora (auditorské společnosti) se toto omezení netýká,
- přezkoumání hospodaření vykonané auditorem hradí obec z vlastních prostředků zatímco přezkoumání hospodaření vykonané krajským úřadem (Magistrátem hlavního města Prahy) je financováno z jeho finančních prostředků,
- krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) může při výkonu přezkoumání hospodaření ve smyslu ustanovení § 8 a ustanovení § 5 odst. 3 využívat tzv. přibráných osob, zatímco auditor (auditorská společnost) tuto možnost nemá.

Nakolik jsou pro jednotlivé obce a dobrovolné svazky obcí výhodné či nevýhodné, záleží na individuálním pohledu každého subjektu.

28. Otázka: V obci klesl počet členů zastupitelstva o více než polovinu (nebo pod 5) a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno z náhradníků. Tato situace trvala od dubna do září kalendářního roku. Dle ustanovení § 90 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o obcích") v takovém případě nemůže zastupitelstvo obce rozhodovat o záležitostech podle § 84 a 85. Dle § 84 písm. b) je zastupitelstvu obce vyhrazeno schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce, přičemž dle § 43 zákona o obcích závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

V návaznosti na ustanovení § 90 by tedy zastupitelstvo obce nemohlo závěrečný účet schválit. Krajský úřad, přestože mu byla situace v zastupitelstvu obce známa, trval na tom, aby zastupitelstvo závěrečný účet projednalo a schválilo. Starosta obce, ve snaze vyhnout se dohadům s krajským úřadem, závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok předložil zastupitelstvu obce, které je projednalo a schválilo.

Je tento postup správný? Pokud ne, jakým způsobem mělo zastupitelstvo obce postupovat?

Odpověď MV: Postup zastupitelstva obce nebyl správný.

Ustanovení § 90 znělo, že v případě poklesu počtu členů zastupitelstva obce o více než polovinu, případně pod 5 a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno z náhradníků, zastupitelstvo obce nemůže rozhodovat o záležitostech podle § 84 a 85. Jinak řečeno – pokud zastupitelstvo obce, jehož počet členů klesl o polovinu či pod 5 (dále jen „původní zastupitelstvo obce“), *schválilo* rozpočet či závěrečný účet (dále jen „RaZÚ“), postupovalo *v rozporu s § 90 zákona*

o obcích. Takovéto zastupitelstvo obce samozřejmě může (zákon nezakazuje) projednat návrh RaZÚ, ale *nikoli se závazným, právně relevantním účinkem.* Schválit rozpočet mělo až nově zvolené zastupitelstvo obce (dále jen „nové zastupitelstvo obce“), a to i za cenu, že nebyly dodrženy povinnosti stanovené zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon sice stanoví sankce za nedodržení inkriminované povinnosti, ale zde existuje liberační objektivní důvod, pro který nemohla být povinnost splněna. Pokud původní zastupitelstvo obce pouze projednalo návrh rozpočtu, zákon o obcích porušen nebyl (stanovisko původního zastupitelstva obce může sloužit jako podklad pro rozhodování nového zastupitelstva obce). Pokud však původní zastupitelstvo obce schválilo návrh RaZÚ, takové usnesení bude neplatné a je nutné, aby nové zastupitelstvo obce RaZÚ schválilo co nejdříve, čímž bude zhojena vada, že o RaZÚ rozhodovalo původní zastupitelstvo obce. Co se týče ustanovení § 43 zákona o obcích, kde je stanovena povinnost závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích hospodaření obce projednat v zastupitelstvu obce do 30. června následujícího roku s případným přijetím opatření k nápravě nedostatků, tak lze konstatovat, že tato pravomoc zastupitelstva obce není zahrnuta ve výčtu zákazů uvedených v § 90 zákona o obcích. Z logiky věci však vyplývá, že jelikož původní zastupitelstvo obce nemůže schvalovat RaZÚ, tak nemůže ani přijmout opatření k nápravě nedostatků, ledaže by původní zastupitelstvo obce projednalo jen zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok a opatření se vztahovala výhradně k ní.

S účinností od 19. srpna 2008 platí novela č. 298/2008 Sb., která zpřesňuje dosud zastávaný jednotný výklad, že v daném případě nesmí zastupitelstvo obce rozhodovat o pravomocích uvedených v § 84 odst. 2 a § 85, ale s výjimkou přijímání rozpočtových opatření a stanovení pravidel rozpočtového provizoria. Tato novelizace pouze upřesňuje ustanovení § 90 zákona o obcích, nicméně i tak nadále není původnímu zastupitelstvu obce svěřeno přijímat RaZÚ.

29. Otázka: Obec vydá OZV o místním poplatku za provozování systému komunálního odpadu, ale nestihne ji vydat s účinností od ledna příslušného roku, ale až např. od 1.4. (Chce použít pro výpočet sazby poplatku co nejaktuálnější údaje.) Je správný názor při kontrole výpočtu výše vybraného poplatku, že konečná suma sestává ze dvou částek- t.j. z částky za první tři měsíce roku, která je vypočtena dle předcházející platné OZV (leden - březen) a z částky, která je vypočtena za 9 měsíců (duben- prosinec) podle nově vydané OZV?

Audit totiž napadá, pokud je poplatek vybrán ve výši dle nové OZV za celý rok. O jak závažný "prohřešek" se jedná z pohledu auditorů? Má vliv na konečné hodnocení obce?

Odpověď MV: U místních poplatků (a to nejen za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů) je třeba vycházet z toho, že zákon č. 565/1990 Sb., o místních

poplatcích, ve znění pozdějších předpisů nestanoví žádné omezení, které by umožňovalo vydat příslušnou OZV pouze s účinností od 1. ledna kalendářního roku. Může tak skutečně nastat situace, kdy v průběhu jednoho roku jsou platné a účinné dvě OZV (avšak nikoliv najednou), které stanoví rozdílnou sazbu poplatku. V takovémto případě je tedy třeba při stanovení konečné výše poplatku vycházet z obou OZV a z doby, po kterou byly účinné. Stanovení výše poplatku pouze dle sazby uvedené v nové OZV, která nabyla účinnosti až v průběhu roku, by bylo v rozporu s obecným principem zákazu retroaktivity. Právní norma musí působit do budoucnosti, což v konkrétním případě znamená, že povinnost platit místní poplatek (v konkrétní výši) vzniká od dne účinnosti OZV.

- 30. Otázka:** Které datum je rozhodné pro účetní případ, pokud obec pozbývá nebo nabývá majetek:
datum podpisu smlouvy
datum podání návrhu na vklad smlouvy do katastru nemovitostí
datum rozhodnutí o zápisu do katastru nemovitostí.

Odpověď MF: Datum podání návrhu na vklad smlouvy do katastru nemovitostí.

- 31. Otázka:** Obec pronajme nemovitost a nájemce se ve smlouvě zaváže, že do pronajaté nemovitosti bude investovat, výše investice nebude ve smlouvě uvedena. Obec by měla po provedené investici hodnotu majetku navýšit, co bude účetním podkladem pro navýšení hodnoty? Mohou to být faktury, které zaplatí nájemce? Jaký postup má obec v tomto případě zvolit?

Odpověď MF: Podle názoru MF je plně v pravomoci pronajímatele resp. vlastníka majetku (obce) stanovit v případě, že pronajímatel (vlastník majetku) umožní („dovolí“) nájemci, aby byl předmětný majetek nájemcem technicky zhodnocen stanovit doklady, kterými bude nájemce prokazovat pronajímateli výši provedeného technického zhodnocení. Technické zhodnocení by mohl nájemce eventuálně převést smlouvou na vlastníka (převádí se technické zhodnocení na nemovitosti, nikoliv nemovitost).

Právní předpisy v oblasti účetnictví nevymezují doklady, kterými má nájemce dokládat (prokazovat) pronajímateli provedení technického zhodnocení najatého majetku.

MF považuje za nutné upozornit, že kromě jiných povinností stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) je v ustanovení § 8 odst. 2 stanoveno, že účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel. Proto je nutné, zejména v případech, které nejsou upraveny (řešeny) právními předpisy v oblasti účetnictví, vycházet ze znění dotčených právních předpisů.

Povinnosti podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o účetnictví je nutno také naplňovat v souvislosti s požadavkem ustanovení § 7 odst. 1 zákona

o účetnictví, tj. účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

32. Otázka: Zastupitelstvu obce je dle ustanovení § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích vyhrazeno v samostatné působnosti stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva. Nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstva, ve znění pozdějších předpisů, pak stanoví rozpětí výše odměny za konkrétní výkon funkce + příplatek podle počtu obyvatel. Ustanovení § 72 a § 73 zákona o obcích stanoví podrobnosti o „měsíční odměně členů zastupitelstva obce“.

Může kontrolní orgán (KÚ) při přezkoumávání hospodaření obce v souladu s § 2 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 3 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, při kontrole stanovení výše odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce současně kontrolovat rozhodnutí zastupitelstva o eventuálním krácení odměn, např. za neúčast na zasedání zastupitelstva obce, zasedání rady, nebo rozhodnutí o výplatním termínu měsíčních odměn 1x za 3 měsíce a přijímat k tomu usnesení v souladu s § 10 odst. 3 zákona o přezkumu hospodaření a v podstatě tak vykládat ustanovení § 72 a § 84 zákona o obcích?

Odpověď MV: Předmět přezkoumání se podle § 2 zákona o přezkoumávání hospodaření ověřuje z hlediska „*dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a o odměňování*“. Za zvláštní právní předpisy je třeba považovat i zákony o územních samosprávných celcích (obecní zřízení, krajské zřízení a zákon o hl. městě Praze); z tohoto pohledu je třeba posuzovat také odměňování členů zastupitelstev. Bez výkladu zákona o obcích se v souvislosti s kontrolou poskytování odměn dle našeho názoru nelze obejít.

Pokud jsou odměny stanoveny tak, že je umožněno jejich krácení, lze v rámci přezkoumání hospodaření posuzovat, zda jsou tato pravidla dodržována.

33. Otázka: Přísluší kontrolnímu orgánu (kontrolor nebo auditor) posuzovat v rámci aplikace zákona o přezkoumávání hospodaření ÚSC stanovení paušálních náhrad členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, které má obec stanovovat na základě § 71 odst. 4 zákona o obcích ("Neuvolněným členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo obce vždy na příslušný kalendářní rok.")?

Pokud ano, tak se pokládá podotázka: jakým způsobem má zastupitelstvo obce tuto paušální částku stanovit tak, aby došlo k bezchybnému naplnění tohoto ustanovení a kontrolní orgán nekonstatoval porušení pravidel hospodaření

s majetkem obce (tj. jaké má při stanovení obec možnosti - zda se může například jednat o pevnou měsíční částku, která bude takovému členu zastupitelstva obce vyplácena v pravidelných termínech, nebo zda je možné ji stanovit jiným způsobem, a to například i jako hodinovou sazbu při prokázání výše ušlého výdělku)?

Odpověď MV: Předmětem přezkoumání je podle § 2 zákona o přezkoumávání hospodaření také „*plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků*“. Lze tedy dovodit, že jakákoliv účetní operace bude předmětem přezkumu.

Zákon o obcích stanoví v § 71 odst. 4, že „*neuvolněným členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo obce vždy na příslušný kalendářní rok.*“ Výše částky není určena ani omezena, lze tedy připustit libovolné varianty (sazby) a způsoby vyplácení s ohledem na konkrétní možnosti rozpočtu. Podmínkou je pouze schválení paušální částky v zastupitelstvu na příslušný kalendářní (rozpočtový) rok. Kontrolnímu orgánu přísluší pouze posouzení toho, zda byla odměna stanovena ve smyslu ustanovení § 71 odst. 4 zákona o obcích a zda je tak i vyplácena.

34. Otázka: Přísluší kontrolnímu orgánu (Krajskému úřadu) v rámci přezkoumávání hospodaření obce dle § 2 odst. 2 písm. a) a § 3 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, kontrolovat oprávněnost navýšení odměny místostarostovi obce, za výkon funkce starosty podle § 103 odst. 6 zákona

č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů? Jedná se

o případy, kdy starosta obce na výkon funkce sám rezignoval nebo byl zastupitelstvem obce z této funkce odvolán a místostarosta přebírá pravomoci starosty (tj. nestává se formálně starostou, ale vykonává stejné činnosti jako starosta a má i stejnou odpovědnost).

Je za této situace zastupitelstvo obce u neuvolněného místostarosty (resp. obecní úřad u uvolněného místostarosty) oprávněno současně s určením místostarosty pověřeného výkonem funkce starosty obce rozhodnout též o navýšení jeho měsíční odměny, respektive rozhodnout o odměně ve výši, která by za tento výkon jinak náležela starostovi obce? Pokud ne – byl by v rámci přezkoumávání hospodaření obce napadnutelný postup - jako obcházení zákona (resp. předpisů týkajících se odměňování zastupitelů obcí) - pokud by byl místostarostovi schválen finanční dar, který by vycházel z logiky, že výkon pravomocí pro takového místostarostu podle § 103 odst. 6 zákona o obcích je výkonem *mimořádným* oproti *běžnému* zastupování starosty v případech uvedených v § 104 odst. 1 zákona o obcích?

Odpověď MV: Měsíční odměna se poskytuje za výkon funkce. Výše odměn za výkon funkce starosty a výkon funkce místostarosty je dána nařízením vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev, ve znění pozdějších předpisů. K výkonu funkce místostarosty patří zastupování starosty v případech, kdy to zákon o obcích stanoví (§ 103 odst. 6 v návaznosti na § 104 odst. 1). Pokud není v zákoně o obcích výslovně uvedeno, že místostarostovi, případně jinému členovi zastupitelstva obce, náleží odměna, jaká by náležela starostovi, nelze takovou odměnu poskytnout.

Zákon o obcích nerozlišuje *mimořádné* a *běžné* zastupování starosty místostarostou. Vždy se jedná o zastupování v plném rozsahu (viz výše). Poskytnutí finančního daru za výkon funkce místostarosty nelze připustit, protože za výkon funkce se poskytuje (může být poskytnuta) řádná měsíční odměna.

Kontrolorům při přezkoumání hospodaření přísluší pouze posouzení toho, zda byla odměna stanovena ve smyslu ustanovení § 103 odst. 6 zákona o obcích, a zda je tak i vyplácena.

- 35. Otázka:** V rámci poskytování metodické pomoci se na nás obce velmi často obracejí s žádostmi o pomoc při stanovení postupu u vymáhání místních poplatků. Velmi často mají obce nedoplatky na místních poplatcích z několik let zpátky, aniž by byl učiněn jakýkoliv úkon. Přesto většina těchto obcí prošla přezkoumáním hospodaření bez závad. Je možné aby při přezkumu nebyly tyto pohledávky obce zjištěny?

Odpověď MF: Teoreticky to možné je, protože se přezkoumání hospodaření vykonává výběrovým způsobem. Pokud je to však skutečnost dlouhodobá, je otázkou, nakolik je předmět přezkoumání hospodaření „měněn“.

- 36. Otázka:** Jaké vnitřní směrnice a pokyny v souvislosti s auditem by obec měla mít?

Odpověď MF: Zákon č. 420/2004 Sb. ve svém ustanovení § 6 odst. 2 písm. c) obsahuje oprávnění kontrolorů k tomu, aby jim územní celek poskytl své vnitřní předpisy, které upravují oblast finančního hospodaření a hospodaření a nakládání s hmotným a nehmotným majetkem. Samozřejmě jinak platí obecný princip, že má mít územní celek zpracovány své vnitřní pokyny vždy, pokud tak vyplývá s platných právních předpisů.

- 37. Otázka:** Jak krajské úřady (popřípadě auditoři) v rámci přezkumu hospodaření obce nahlíží na různé dary, které obec poskytuje občanům? Obce v některých případech využívají dary jako podporu občanů s trvalým pobytem (např. stejná výše místního poplatku pro všechny, ale ve směrnici možnost obce dát dar ve výši poplatku). Jak se na tyto diskriminační dary hledí v rámci přezkumu?

Odpověď MF: Pokud zastupitelstvo obce rozhodne v rámci pravidel, je to

v pořádku.

38. Otázka: Jak je to s povinností obce vydávat pravidla nebo směrnice, pro zadávání veřejných zakázek?

Odpověď MF: Obec nemusí mít žádnou směrnici. Zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, totiž není tato povinnost stanovena. Zpracování konkrétních pravidel nebo směrnice však lze doporučit s tím, že pokud dojde k jejímu zpracování a schválení jako vnitřní řídicí normy, měla by být dodržována.

39. Otázka: Jak postupují orgány v rámci přezkumu hospodaření v případech, kdy obec při projednávání závěrečného účtu nevysloví souhlas (souhlas s výhradami) a to pouze bez objektivních důvodů (pouze politická vůle opozice upozornit na svůj nesouhlas s investičními prioritami vedení obce)?

Odpověď MF: Pokud je závěrečný účet přijat bez výhrad, ač byly nalezeny při přezkoumání hospodaření chyby, nelze vyvozovat proti usnesení zastupitelstva, jakožto kolektivního samosprávného orgánu žádné důsledky.

Následně, buď při kontrole plnění opatření podle § 13 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb., pokud je bez odkladu vykonána, nebo, a to v každém případě při 1. dílčím přezkoumání hospodaření za následující rok, je třeba prověřit zda územní celek přijal opatření k nápravě chyb uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření ve smyslu § 13 odst. 1 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. Pokud nepřijal opatření k nápravě chyb a nedostatků, uvede se toto zjištění v zápise z dílčího přezkoumání a lze územnímu celku uložit podle § 14 písm. f) pořádkovou pokutu až do výše 50 000,- Kč. Pokud u územního celku došlo k neodstranění nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející roky, uvádí se toto zjištění v závěru zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření podle § 10 odst. 3 písm.c) bod 5 zákona č. 420/2004 Sb. a jedná se pak o porušení rozpočtové kázně podle § 22 odst.3 (nesplnění povinností stanovených pro přípravu a projednání závěrečného účtu) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

40. Otázka: Máme za to, že mezi povinnosti kontrolora při provádění přezkumu hospodaření obcí patří ověření přípustnosti účetních operací prováděných obcí, resp. ověření, zda účetní operace jsou prováděny v souladu s platnými právními předpisy, popř. na základě jiných právních skutečností. Je tento názor správný? Pokud ano, jak je možné, že při provádění přezkumu hospodaření obcí není např. zjištěno jako rozporné s právními předpisy, že:

- obec vybírá „místní poplatky“ (o nichž je obcí účtováno), aniž by je měla zavedené obecně závaznou vyhláškou obce,
- obec vybírá místní poplatky v jiné výši, než je stanovena platnou obecně závaznou vyhláškou obce
- obec vybírá „místní poplatky“, které není oprávněna na základě zákona stanovit a vybírat?

(Pozn.: Jde o poznatky z praxe, které nejsou ojedinělé.)

Odpověď MF: Vlastní dotaz ve své podstatě představuje dotazů několik – takže postupně:

- mezi povinnosti kontrolora při přezkoumání hospodaření (neplést si s přezkumem, protože tento výraz souvisí s uplatňování správního řádu – přezkumným řízením) skutečně patří ověřování přípustnosti účetních operací, resp. posuzování jejich souladu s platnými právními předpisy → názor tazatele je správný;

- odpověď na otázku, proč není jako rozporné s právními předpisy zjištěno, že obec vybírá místní poplatky:

1. aniž by je měla zavedené obecně závaznou vyhláškou obce,
  2. v jiné výši, než je stanovena platnou obecně závaznou vyhláškou obce,
  3. které není oprávněna na základě zákona stanovit a vybírat
- může představovat v zásadě pouze 2 situace:

a) problematika místních poplatků nebyla v rámci výběrového způsobu šetření (ve smyslu ustanovení § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb.) předmětem přezkoumání hospodaření,

problematika místních poplatků byla v rámci výběrového způsobu šetření předmětem přezkoumání hospodaření, ale chyby a nedostatky nebyly zjištěny. V tomto případě zřejmě bylo přezkoumání vykonáno nekvalitně.

Souhrnně je proto možné konstatovat, že je názor tazatele správný, ale je nutné si rovněž uvědomit, že přezkoumávajících je nedostatek a nemusí na vše přijít.

Pokud zjistí nedostatky výše uvedené – existuje přitom zákon o místních poplatcích

č. 565/1990 Sb., který v § 1 vymezuje poplatky, které obec může stanovit – tzn. že stanoví jiné poplatky, je to špatně; nemůže je také vybírat ani o nich účtovat dříve, než vydá obecně závaznou vyhlášku, a to za podmínek uvedených v § 14.

41. Otázka: V jakém případě vysloví zastupitelstvo obce závěr: „Zastupitelstvo obce schvaluje závěrečný účet obce s výhradou.“? Pouze v případě, že auditem jsou zjištěny nedostatky uvedené v ust. § 10 odst. 3) písm. c) zákona č. 420/2004 Sb. nebo rovněž v případě zjištění nedostatků uvedených v ust. § 10 odst. 3) písm. b) zákona č. 420/2004 Sb.?

Odpověď MF: S výhradou by to mělo být vždy, když tam je porušení dle odstavce c) i b).

42. Otázka: Jak má správně znít usnesení zastupitelstva obce v případě zjištění nedostatků v hospodaření obce při schvalování závěrečného účtu obce s výhradou? Je dostačující usnesení typu: „Zastupitelstvo obce schvaluje závěrečný účet obce s výhradou.“? Nebo by v usnesení měly být „výhrady“ (spočívající de facto ve zjištěných nedostacích) přímo formulovány?

Odpověď MF: S výhradou, vyjmenovat nedostatky a k nim navrhovaná opatření.

43. Otázka: Lze schválit výši odměny zpětně – s účinností od některého předchozího měsíce? Případně od 1. dne měsíce, ve kterém se konalo zastupitelstvo?

Odpověď MV: Ministerstvo vnitra zastává názor, že retroaktivita (poskytování odměny se zpětnou účinností) není možná. Podle zákona o obcích se odměna uvolněnému členovi zastupitelstva poskytuje ode dne, „*kdy byl zvolen nebo jmenován do funkce, za kterou odměna náleží*“. Odměna neuvolněnému členovi zastupitelstva může být odměna poskytnuta „*ode dne, který stanoví zastupitelstvo obce*“. Zde se bere v potaz charakter odměny (měsíční odměna za výkon konkrétní funkce) v návaznosti na ustanovení § 76 zákona o obcích (splatnost a výplata odměny obdobně jako u zaměstnanců obcí a v souladu se zákoníkem práce). Lze připustit schválení odměny v měsíci, kdy se koná zastupitelstvo obce, které stanoví vyšší odměny. V úvahu je nutno také brát zákonné odvody (daň, zdravotní pojištění), které je obec povinna odvádět.

- 44. Otázka:** Jakou právní povahu má vlastně zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce a jaká je její právní relevance pro orgány obce, popř. při řešení nedostatků zjištěných v rámci přezkumu hospodaření? Např.: Lze zjištění uvedená ve zprávě vzít jako základ pro řešení odpovědnosti konkrétních osob za zjištěné nedostatky občanskoprávní nebo trestněprávní cestou?

Odpověď MF: Lze, vždy, ale zákon č. 250/2000 Sb., v § 17 stanoví, že zastupitelstvo obce schvaluje návrh závěrečného účtu s nebo bez výhrad a nesmíme zapomenout, že zastupitelstvo obce vyvodí závěry vůči osobám, které způsobily obci škodu. Zastupitelstvo obce ale musí jmenovat konkrétní osobu, je-li definována škoda.

- 45. Otázka:** k zákonu č. 250/2000 Sb.

§ 17, odst. 5: ...Zpráva z přezkoumání je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání...

§ 17, odst. 6: ... povinností zveřejnit NÁVRH závěrečného účtu...

stanovisko Mgr. H. Peterové – viz zprávy MF č. 1/2005 z 31.1.2005 – poslední věta zní: Z tohoto důvodu obec a dobrovolný svazek obcí v zákoně stanoveným způsobem po zákonem stanovenou dobu zveřejňuje závěrečný účet včetně zprávy

o přezkoumání hospodaření.

V zákoně však je povinnost zveřejnit návrh závěrečného účtu, nikoliv závěrečný účet.

Pokud výše uvedené stanovisko trvá i nadále, je chybou, když ÚSC ve svém závěrečném účtu uvede pouze: „ Přezkum byl proveden na základě platných právních předpisů ... Při přezkoumání hospodaření..... nebyly zjištěny chyby a nedostatky uvedené v ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb., spočívající zejména v porušení rozpočtové kázně, v neúplnosti, nesprávnosti nebo neprůkaznosti vedení účetnictví, v pozměňování záznamů nebo dokladů v rozporu se zvláštními předpisy, v porušení povinností nebo překročení působnosti územního celku stanovených zvláštními právními předpisy. Odkaz na celou zprávu chybí. (tudíž nemůže být další rok výsledek přezkoumání bez nedostatků ?)

Odpověď MF: Dle právního názoru MF, pokud nebude zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření zveřejněna společně s návrhem závěrečného účtu, nelze to považovat za nesplnění povinnosti (§ 22 odst. 3 zákona), protože zákon toto zveřejnění výslovně jako povinnost neukládá.

46. Otázka: k zákonu č. 420/2004 Sb.

- § 4: obec předloží smlouvu s auditorem, která je na dobu neurčitou, případně na několik let. Je to v rozporu s § 4 – oznámení do 30.6. každého roku?

Odpověď MF: Není to v rozporu se zákonem. Obec musí kraji (přezkoumávajícímu orgánu) každý rok tuto skutečnost oznamovat.

47. Otázka: Přezkoumávající orgán nemá zákonnou možnost vytknout obci, že zpráva auditora není v souladu se zákonem. (např. citovaný neplatný právní předpis, závěr v rozporu s § 10 zákona č. 420/2004, chybně počítány poměrové ukazatele, odsouhlasen chybný postup účtování) Jak postupovat?

Odpověď MF: Tuto zákonnou možnost skutečně nemá; může však na tyto skutečnosti upozornit Ministerstvo financí. To tyto informace může využít při sestavování plánu dozorů nad výkonem přezkoumání hospodaření vykonaných auditorem nebo auditorskou společností.

48. Otázka: Jak postupovat zjistí-li přezkoumávající orgán rozpor mezi zprávou a usnesením ZO?

Odpověď MF:

- a) tuto skutečnost zpracuje kontrolující do zápisu z dílčího přezkoumání hospodaření za následující rok (nebo zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za následující rok – případ jednorázového přezkoumání)
- b) ve smyslu ustanovení § 14 písm. f) je možné zvážit uložení pořádkové pokuty.

49. Otázka: Jak se zakládá pracovní vztah člena výboru, komise (nečlena zastupitelstva)? Stačí zápis zastupitelstva, nebo dohoda o provedení práce, o pracovní činnosti? (dopad na platby sociálního a zdravotního pojištění)

Odpověď MV: Peněžitá plnění poskytovaná fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce za výkon funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů nejsou funkčními odměnami (zákon o obcích ani jiný právní předpis výslovně nestanovuje, jakou mají právní povahu). V případě členů výborů o peněžitém plnění (odměně) rozhoduje zastupitelstvo, v ostatních případech, které zákon o obcích výslovně nezmiňuje, lze využít tzv. zbytkové pravomoci rady (pokud si tuto působnost nevyhradí zastupitelstvo). Uzavírání dohod podle zákoníku práce nelze vyloučit, avšak zákon nepodmiňuje výkon funkce fyzických osob uzavíráním takových dohod.

50. Otázka: Sociální fond (jeho zřízení schvaluje zastupitelstvo). Kdo schvaluje pravidla čerpání, podle jaké právní normy?

Odpověď MF: Sociální fond je peněžním fondem dle zákona č. 250/2000 Sb., tvorbu a čerpání schvaluje zastupitelstvo obce v závislosti na místních podmínkách.

51. Otázka: Jestliže zastupitelstvo obce pověřilo radu obce provádět rozpočtová opatření do určité výše, musí tato rozpočtová opatření následně znovu schvalovat?

Odpověď MF: Zastupitelstvo obce už je nemusí dále schvalovat, jestliže zastupitelstvo obce dalo toto oprávnění radě obce (pokud není rada, je to pravomoc zastupitelstva obce, ne starosty obce). Pokud je tato pravomoc svěřena radě obce, záleží na zmocnění dané radě obce, zda-li může rozpočtová opatření provádět jen v rámci nebo i mezi paragrafy (nad rámec závazného ukazatele)

Zapsala: Ing. Daniela Podešvová

Schválila:

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy